کتابخانه هرندی کرمان

۸۰۸
نا ٤
۱٫٤
الف ۳۶۶ د

آستان قدس

کتابخانه هرندی کرمان

اسم کتاب انشاء جدید مقدماتی کلاس ۳ و ۴ و ۵ و ۶ ابتدائی دارای
مصنف مهدی دبیر خاقانی
مؤلف
خطی
چاپی چاپ تهران
سال چاپ یا تحریر ۱۳۳۷ عدد اوراق
جزء کتب ادبیات شماره خصوصی
شماره عمومی ۴۹۲۸/ شماره قبض
واقف حسن راوری نژاد تاریخ وقف ۵۴/۵/۶
طول ۲۲/ عرض ۱۵/ شماره صفحات ۵۶/

۳۲
۲۸
علی ج

۲۸

انشاء جدید

مقدماتی

اثر خامه مهدی دبیر خاقان

برای کلاسهای ۳ و ۴ و ۵ و ۶ ابتدائی

چاپ پنجاه و یکم

با تجدید نظر و اصلاحات لازمه

حق چاپ محفوظ

و مخصوص است بشرکت سهامی طبع کتاب

تهران

خیابان ناصرخسرو

۱۳۳۷

انشاء جدید

مقدماتی

اثر خامه مهدی دبیر خاقان

برای کلاسهای ۳ و ۴ و ۵ و ۶ ابتدائی

چاپ پنجاه و سوم

با تجدید نظر و اصلاحات لازمه

حق چاپ محفوظ

و مخصوص است بشرکت سهامی طبع کتاب

تهران

خیابان ناصرخسرو

۱۳۳۷

کتابخانه آستان قدس مشهد
شماره ثبت ۲۹۱۱۸۰
تاریخ ۵۰/ ۸۲

آستان قدس
کتابخانه هرندی کرمان

بسم الله الرحمن الرحیم

بعد الحمد و الصلوة : چون این بنده مهدی ملقب بدبیر خاقان محض خدمت بعالم فرهنگ و بصیرت دانش آموزان دبستانها از فن شریف انشاء و طرز تحریر مراسلات بوضع جدید دو جلد موسوم بانشاء جدید برشته تحریر در آورده بود پس از طبع مطبوع و مقبول اولیای دبستانهای اسلامی حرسهم الله عن الآفات افتاده و دانش آموزان را بیاد گرفتن آن تشویق فرمودند چون از مراسلات و مطالب آن دو جلد انشاء مطبوعه فقط دانش آموزان دبستانها از

کلاس چهار تا شش منتفع و بهره مند میشوند و کلاسهای دو و سه بواسطه ضعف قواء تحصیلیه و عدم استعداد ذهن از تحصیل آن محروم بودند لذا بخواهش جمعی از دوستان معارف پرور یک انشاء جدید مقدماتی نیز برای آن دو کلاس بطور خیلی سهل و ساده و جملات مختصره سؤالاً و جواباً برشته تحریر در آورده امید است این نیز در خدمت معارف پروران موقع قبول یافته تحصیل آنرا بین نو آموزان تعمیم بدهند.

(العبد دبیر خاقان)

نامهٔ یکی از دانش‌آموزان بهمدرس خود

آقای محترم جمعی از دوستان برحسب دعوت فردا ساعت چهار بعد از ظهر به بنده منزل تشریف خواهند آورد چون مجلس بی‌وجود شریف آن همدرس عزیزم رونق وصفائی ندارد مستدعی است شما هم با کسب اجازه از ابوی خود تشریف بیاورید که بر امتنان بنده افزوده خواهد شد زیاده عرضی ندارم

پاسخ

آقای محترم نامهٔ گرامی زیارت شد و از نظر محترم خداوندگاری آقای ابوی روحی فداه گذرانیدم و اجازهٔ شرفیابی مرحمت فرمودند با خواست خداوند فردا در ساعت معین شرفیاب میشوم ایام عزت پایدار

عریضهٔ پسر به پدر

خداوندگارا تصدقت شوم نامهٔ دعوت به ناهار آقای امیریحیی که با بنده همدرس و از خانوادهٔ نجیب و محترمی هستند تقدیم و منتظرم در صورتیکه اجازه

مرحمت فرمائید بروم و الا عذر بخواهم زیاده جسارت است

پاسخ

نور چشم عزیزم مکتوب شما را دیدم و از دعوت آقای امیریحیی مطلع شدم من هم با آقای امیریحیی کمال دوستی را دارم البته بروید ولی طوری رفتار نکنید که مخالف با قانون ادب باشد و موجب انفعال گردد.

نامهٔ پدر در سفارش پسر

خدمت آقای ناظم دبستان علمیهٔ ادب بنده‌زاده علی برای اینکه دیشب جمعی از منسوبان در بنده منزل دعوت داشتند و مشغول پذیرائی بود مجال اینکه تکالیف خود را از درس و مشق و حساب بجا آورد نداشت خواهشمندم او را عفو فرمائید زیاده زحمتی ندارم

پاسخ

بعرض میرساند نامهٔ شما در سفارش آقا علی به زیارت شد البته اوامر جنابعالی

در این مورد اطاعت میکنم ولی مشارالیه در انجام تکالیف دبستان خیلی اهمال
می نماید و هر روز سفارشنامه میآورد صریحاً عرض میکنم بعد از این عذری از ایشان
پذیرفته نخواهد شد زیاده عرضی ندارم

نامه یکی از دانش آموزان بمدرس خود

آقای محترم انشاء الله مزاج شریف سلامت است بجان عزیزت از روزیکه
سرکار از این دبستان تشریف برده اید بقدری به بنده سخت و ناگوار شده که از
شرحش عاجزم نمیدانم آقای سرکار چه ملاحظه فرمودند که شما را از این دبستان
خارج نمودند و حال آنکه ترتیبات دبستان نسبت به پیشتر خیلی بهتر شده است.
اگر ممکن است باز باین دبستان عودت فرمائید که خیلی بجا و مناسب است
خواهشمندم از وضعیت خودتان مرقوم فرمائید زیاده عرضی و زحمتی ندارم

پاسخ

دوست عزیزم نامه گرامی که مبنی بر اظهار لطف و مهربانی بود زیارت شد

خیلی مشعوف و ممنون گردیدم در موضوع نامبرده بشما حق میدهم زیرا بنده
خودم مایل بخارج شدن از این دبستان نبودم ولی رای آقای ابوی این طور
اقتضا کرد اگر بتوانم بطوری که آرزو داشته اید اقدام و مراجعت بآن دبستان
خواهم کرد یقین دارم با عوالم دوستی هیچوقت بنده را فراموش نخواهید
فرمود ایام عزت برآرزویتان باد

تقاضای کتاب

دوست عزیزم چندروز است که کتاب حساب بنده مفقود شده چون
سرکار کتاب حساب خودتان را فعلاً لازم ندارید استدعا دارم چند روزی
برسم امانت به بنده التفات نمائید تا برای خود کتاب خریداری کرده
آنوقت کتاب شما را با امتنان تقدیم خواهم کرد زیاده جسارت است

پاسخ

آقای محترم اینک کتاب حساب را که درخواست فرموده بودید فرستادم

چون میان بنده و شما فرقی نیست خواهشمندم باز هرچه لازم داشته باشید
بفرمائید بمضایقه تقدیم مینمایم   مراحم عالی پایدار

مطالعه کتاب

آقای محترم   سرکار کتابی را که از بنده برسم امانت گرفته بودید با اینکه
میدانم دیگر لازم ندارید تعجب دارم که چرا پس نفرستاده اید چون بنده
هم بمطالعه آن احتیاج دارم خواهشمندم بدون تأخیر اعاده دهید زیاده جسارتست

پاسخ

دوست عزیزم   نامه شریفه شما در باب اعاده کتاب عز وصول یافت
خدا میداند که فراموش کرده بودم ارسال دارم اینک با کمال امتنان
ایفاد داشته و خواهشمندم بوسیله یادداشتی از رسید آن آگاهم سازید.

نامه پسر به پدر

خداوندگارا تصدقت گردم   چندی است که ماهانه و مقرری خود بنده مرحمت

نشده و همه روزه از صندوق دبستان مطالبه میشود و علاوه لوازمات تحصیلی را
هم احتیاج دارم و باین جهت نمیتوانم از عهده تکالیف مقرره دبستان
برآیم. ماهانه دبستان و مقرری گذشته چاکر را مرحمت فرمائید که در امورات
تحصیلات بنده سکته وارد نشود   زیاده جسارتست

پاسخ

فرزند عزیزم   مکتوب شما را ملاحظه کردم از بابت تأخیر ادای ماهانه دبستان
و مقرری خودتان که نوشته بودید حق دارید خیلی غفلت شده است.
الساعه به تحویلدار دستور دادم که هم ماهانه دبستان و هم مقرری شما را بپردازد
که در کار تحصیل شما نقصی وارد نشود. همواره سعادت شما را طالبم

درخواست طلب

آقای محترم   بعد از اظهار مراسم ارادت زحمت میدهد از قراری که اطلاع
حاصل کرده ام از محل پولی بشما رسیده تمنی دارم طلب بنده را التفات

فرمائید که کمال معطلی حاصل است با اینحال بدیهی است که مضایقه نخواهید
فرمود بمراحم عالی امیدوارم

پاسخ

آقای محترم نامهٔ جناب عالی راجع بمطالبهٔ طلب واصل شد موضوع وصول
پول به بنده مورد تصدیق است ولی آنقدر نبود که هم کفاف هزینهٔ روزانه
را باید دهم هم بقرضهایم بدهم با این تفصیل نصف طلب را تقدیم و بقیه را هم
هرچه زودتر میرسانم ایام سعادت بکام باد

در استقراض

آقای محترم پس از تقدیم مراسم مودت زحمت میدهد چون مسافرتی
پیش آمده و پولی لازم دارم که مقدمات سفر را تهیه نمایم و فعلاً وجه موجود
ندارم از راه صمیمیت استدعا دارم پانصد ریال بعنوان قرض به بنده التفات
بفرمائید در ورود بمازندران بحواله کرد جناب عالی یا مستقیماً برای خودتان

ارسال میدارم بدیهی است نظر بلطفی که با بنده دارید مضایقه و دریغ
نخواهید فرمود بمراحم عالی امیدوارم

پاسخ

آقای محترم رقیمهٔ گرامی زیارت شد خدا عالم است خودم هیچ وجه تنخواهی نداشتم
که حاضر و دسترس باشد ولی چون میدانستم که وجه بسرکار خیلی مورد احتیاج
بوده است که به بنده اظهار فرموده اند ناچار از شخص دیگر پانصد ریال قرض کرده
فرستادم البته وصول آنرا کتباً اعلام خواهید فرمود زیاده عرضی ندارم

عریضهٔ پسر بخدمت مادر

مادر محبوب بزرگوارم چندی است که خداوندگاری ابوی روحی فداه بی مرحمتی فرموده
وجه مقرری بنده را التفات نکرده اند یکی دو مرتبه هم عرض شده جواب مساعد
نداده اند اینک مستدعی است سرکار علیهٔ عالیه در تکمیل عواطف مادری
و مهرگستری شخصاً در حق فدوی مساعدت و توجه فرمایند تا وقفه در تحصیل بنده

آستان قدس
کتابخانه هرندی کرمان

فراهم نشود و با خوش‌جمعی انجام وظیفه نمایم   ایام عزت پایدار

پاسخ

فرزند عزیزم   مکتوب شما را دیدم و بنظر آقا رسانیدم و تأکید در ادای وجه مقرری گذشته شما کردم و وعده داده‌اند که درایند و روزه التفات نمایند عجالتاً خودم بیست ریال برای شما فرستادم کتابهائی را که لازم دارید بخرید تا اینکه آقا مقرری شما را مرحمت نمایند تا سایر لوازم را هم تهیه کنید که سکته بادامهٔ تحصیل شما وارد نشود   همواره سعادت شما را میخواهم

عریضهٔ پسر بپدریکه بسفر رفته

تصدق وجه مبارکت گردم   رنج دوری از فیض حضور بندگان عالی بحدی است که از عهدهٔ شرح آن برآیم   دقیقه‌ای از ذکر و فکر آن وجه مبارک فراغت ندارم چیزی که فعلاً مایهٔ تسلی خاطر است فقط اشتغال بتحصیل است مادر بزرگوارم نیز در غیاب حضرت عالی در توجه بنده کوتاهی ندارند و بنده هم از اطاعت او

ایشان غفلت نمیکنم و کمال رضایت را از فدوی دارند استدعا دارم بجواب عریضه که متضمن مژدهٔ سلامتی وجود مبارک باشد سرافراز و مسرورم فرمائید

زیاده جسارت است

پاسخ

فرزند مکرم   بمطالعهٔ خط شما نائل و از سلامتی احوالت مطلع و خوشوقت شدم همچنانکه مفارقت من بشما اثر کرده دوری شما هم دو صد چندان بر من مؤثر است انشاء الله تعالی بنعمت ملاقات قسمت خواهد شد خواهشی که از شما داریم اینست از مراقبت در امر تحصیل غفلت نکنید و از اطاعت امر خانم والده تان سرپیچی ننمائید که رضامندی من در این است   دو متر پارچه پشم کازرونی مخصوص دانش آموزان برای شما فرستادم   سلام ارادتمندانه مرا خدمت آقای مدیر ابلاغ و هر پست نامه نوشته و مرا از حالات و گزارشات خودتان بی‌اطلاع نگذارید   زیاده سفارشی ندارم

دعوت بمجلس عروسی

آقای محترم   فردا شب عروسی برادر گرامی بنده است چند نفر از همدرسان و دوستان
به بنده منزل دعوت دارند استدعا دارم جناب عالی هم تشریف قدوم
ارزانی داشته ممنون و مسرورم فرمائید البته بندگان آقا هم
اجازه مرحمت خواهند فرمود   زیاده عرضی ندارم

پاسخ

آقای محترم   نامه نامی زیارت شد با کمال افتخار و اشتیاق که بفیض ملاقات
سرکار داشته و در این موقع که مجلس جشن فرخنده در دولتسرا فراهم
است با نهایت امتنان تشرف حاصل خواهم کرد   زیاده تصدیع

پرسش حال مریض

آقای محترم   شنیدم که مزاج شریف کسالتی عارض شده گرفتاری اجازه
شرفیابی و عیادت نداد لذا بوسیله این ذریعه احساسات تأسف آمیز خود را

تقدیم و امیدوارم که بمژده صحت و بهبودی مسرورم فرمائید.

پاسخ

آقای محترم   نامه شریفه که متضمن پرسش احوال مخلص بود واصل گردید:
فوق العاده از اظهار محبت جناب عالی ممنون شدم فعلا مشغول معالجه میباشم
و امیدوارم که در این چند روزه کاملا بهبودی یافته حضوراً تشکرات خود را
تقدیم دارم   ایام اقبال بی زوال

تقاضای ماهانه

آقای محترم   چند ماه است که ماهانه آقازاده نرسیده خاطر محترم عالی از هزینه
عادی دبستان مستحضر و محتاج بشرح نیست و احتیاج بنده را هم بوجه
کاملا میدانید استدعا دارم ماهانه های گذشته را هر چه زودتر التفات
فرمائید که بسیار بموقع خواهد بود و قبلا ارادت خالصانه خود را اظهار میدارم و چنانچه
راجع بدروس و وظایف آقازاده فرمایشی داشته باشید در انجام آن حاضرم

پاسخ

عرض میشود   نامه شریفه زیارت و از تأخیر ادای ماهانه بندگان خیلی معذرت میخواهم تمام ماهانه های عقب افتاده را تقدیم داشتم و بعد از این هم مرتباً ماهانه را میرسانم توجه سرکار را نسبت بدروس بندگان تمنی مینمایم .

دعوت

آقای محترم   امشب جمعی از دوستان و منسوبان بنده را سرافراز میفرمایند چون بنده منزل اختصاص بخود جناب عالی دارد تمنی دارم سرکار هم تشریف آورده و از فیض حضورتان مسرورم فرمائید   ایام اقبال مستدام باد

پاسخ

آقای محترم   نامه گرامی زیارت شد از اینکه دعوتم فرموده اید کمال تشکر و امتنان را دارم ولی بدبختانه برای بنده کاری پیش آمده است که مجال حضور میسر نیست با نهایت تأسف معذرت خواسته شادکامی سرکار را از خدا خواهانم

نامه گله

دوست عزیز من   یکی از شرایط انسانیت حفظ اسرار دوستان است بنده شما را یکی از دوستان صمیمی خود دانسته بعضی اسرار نگفتنی را در خدمت سرکار افشا و در عدم ابراز آن تأکید کردم اینک معلوم میشود که مراتب را به شخص معین اظهار و از این راه تولید نقاری بین بنده و او شده است خوب است فرستاده اگر قادر بر اصلاح هم نباشد فساد نیز نکند گمان نمیکنم که از تولید عداوت میان بنده و او برای شما نتیجه حاصل شود جز اینکه اخلاق خود را بدین وسیله معرفی نموده اید در هر حال سخن چینی بدترین عیبها است   زیاده عرضی ندارم

پاسخ

آقای محترم   نامه گله آمیز شما شرف وصول داده و موجب جواب گردید زیرا بنده شخصی را که منظور نظر عالیست ابداً ملاقات ننموده که افشای اسرار جنابعالی بنمایم و هیچگاه بنده خود را باشرف میدانم چگونه ممکن است که خلاف وظیفه انسانیت نمایم

۲۹۱۱۷۰
۴

اسرار مردم خصوصاً جناب عالی را افشا نمایم گمان میکنم که از ناحیهٔ دیگری منتشر
شده لازم است کاملاً تحقیقاتی نموده تا مطلب بخوبی کشف شود و در حق بنده
بیجهت بدگمان نشوید   کآلوده گشت خرقه ولی پاکدامنم   ایام محبت پایدار باد

نامهٔ برادر بخواهر

همشیرهٔ عزیزم   نرفت تا که برفتی خیالت از نظرم   برفت در همه عالم به بیخودی
خبرم   بموی عزیزت قسم از روزیکه سرکار تشریف برده اید دقیقه از خیال شما آسوده نبوده
چنان دوری آن وجود عزیز موثر واقع شده اگر حقیقةً انصراف خیالی دست ندهد
چندی نمیگذرد که اثری از هستی بنده نخواهد ماند در هر حال استدعا
دارم برای تسلی خاطر بنده هر پست از سلامتی حالات شریفه خودتان
مسرورم فرمائید که دلخوشی بنده تنها بزیارت مرقومات سرکار علیه است
امیدوارم که از خاطر شریف نرفته یادآوری خواهید فرمود افراد خانوادهٔ
عرض سلام مخصوص دارند   ایام اقبالت مستدام باد

پاسخ

برادر عزیزم تصدقت گردم   چشمم از نامهٔ دلنوازت روشن و خاطرم از مسرت
چون ساحت گلزار خرم گردید و از سلامتی آن وجود عزیز تشکرات فوق العاده
بتقدیم رسانیدم خداوند عالم آن برادر مهربان را که برای من سرمایهٔ شرافت
و افتخار است زنده و پاینده بدارد خدا گواه است که من هم از دوری شما
بقدری افسرده و دلتنگم که حدی برای آن متصور نیست عجالةً تقدیر چنین بود
که باید بدرد فراق یکدیگر مبتلا باشیم . فعلاً خواهشی که دارم اینست
در غیاب من از محبت و مراقبت دربارهٔ همشیرهٔ کوچک غفلت ننمائید و هر پست
از صحت سلامتی او و خودتان مسرورم دارید . ایام اقبالت پایدار

در تبریک ورود از سفر

آقای محترم   از مژدهٔ ورود جناب عالی چنان مشعوف و مسرورم که نمی توان
آنرا شرح داد همینقدر عرض میکنم بمحض شنیدن این مژده متشکرانه باین بیت

مترنم شدم : المنة لله که مهمم از سفر آمد از آمدنش غصه در نجم بسر آمد

چون جناب عالی فعلاً مشغول دید و بازدید خانواده هستید نخواستم ایشانرا ساعتی در اول ورود از زیارت حضرت عالی محروم نمایم لهذا شرفیابی خود را بتعویق انداخته تبریکات صمیمانهٔ خود را بوسیلهٔ این ذریعه تقدیم و ان شاء الله تعالی فردا ساعت پنج بعد از ظهر شرفیاب خواهم شد . ایام شادکامی پایدار

پاسخ

آقای محترم مرقومهٔ شریفه که متضمن تبریک ورود بود زیارت و از بروز ملاطفت سرکار خیلی متشکر و ممنون شدم باندازهٔ مشتاق و آرزومند زیارتم که اگر دید و بازدید منسوبان و خویشان و دوستان در اول ورود ملحوظ نبود خودم شرفیاب میشدم خواهشمندم که فردا بنده را بفیض ملاقات خودتان مستفیض فرمائید .

تبریک عید

آقای محترم برای زیارت سرکار و تبریک عید مشرف شدم تشریف نداشتید

متأسفانه با حالت یأس مراجعت کردم لذا تبریکات صمیمانهٔ خود را بواسطهٔ این ذریعه تقدیم مینمایم امیدوارم که سالها با مزید سعادت بملاقات این قبیل اعیاد با شادکامی موفقیت حاصل فرمائید ایام اقبال مستدام

پاسخ

آقای محترم از تفقد و اظهار تبریک عید امتنان و تشکر حاصل شد و بر انفعال بنده افزود بجبران اینکه آنموقع در منزل نبودم که مقدم عالی را گرامی دارم امروز ساعت چهار بعد از ظهر با یکدنیا مسرت خدمت جناب عالی مشرف و در نوبت خود تبریکات صمیمانهٔ خود را شفاهاً تقدیم خواهم کرد اقبالت پاینده باد

رقعهٔ دوستانه در توصیه

آقای محترم چون از حسن عقیده و سلیقهٔ جناب عالی در قبول مستخدمین بخوبی آگاهی دارم لذا فلان را که بصفات حسنه موصوف و بمحاسن دیانت و مراتب کفایت معروف است معرفی مینمایم مقرر فرمائید که در این مسافرت در معیت خودتان

آستان قدس
کتابخانه

همراه باشد یقین دارم که از حسن خدمتگذاری توجهات جنابعالی را بخود جلب و موجبات رضامندی خاطر مبارک را فراهم نماید   زیاده عرضی ندارم

پاسخ

آقای محترم   نامهٔ شریفه در توصیهٔ فلان زیارت شد با عوالم ارادت و عقایدی که بمنتخبات جناب عالی دارم البتّه هر کس را معرفی فرمائید در قبول او و مساعدت و امر مبارک را امتثال خواهم کرد مقرر فرمائید بیاید پس از ملاقات دستور داده شود که در موقع حرکت همراه باشد   مراتب دوستی پاینده باد

در تقاضای انتخاب یکنفر نویسنده

آقای محترم   پس از اظهار مراسم ارادتمندی زحمت میدهد که خاطر محترم عالی در لزوم یکنفر نویسندهٔ کارآزموده امین برای این بنده بتخصیص در این ماموریت مسبوق است چون جناب عالی با نویسندگان این شهر ارتباط کامل دارید متمنّی است یکنفر که از عهدهٔ نویسندگی بنده در این سفر برآید منتخب و معرفی

فرمائید که عازم و همراه باشد   ایام اقبالت بکام باد

پاسخ

آقای محترم   نامهٔ شریفه در خصوص انتخاب یکنفر نویسنده بسلک خدمتگاران عز وصول بخشید   اگرچه بنده چند نفر نویسندهٔ صحیح العمل و لایق تجدید سراغ دارم ولی جناب آقای ابوالحسن منشی را بواسطهٔ معاشرت سنواتی و اطمینان از حسن اخلاق و احوال ایشان از همه کس بهتر میدانم با ایشان مذاکره کرده بمسافرت در خدمت جنابعالی حاضر شد   بحضور مبارک فرستادم و از هر جهة خاطر شریف را نسبت بایشان اطمینان میدهم البتّه جنابعالی نیز از محبت و التفات در حق مشارالیه مضایقه نخواهید فرمود   ایام عزّت پایدار

عریضهٔ پسر به پدر

آقای محترم   با مراتب و مراسم التفاتی که همه اوقات نسبت بچاکر مبذول میفرمائید چنین محل حیرت و عجب است از زمانیکه تشریف برده اید ابداً یادی از چاکر

نفرموده و بصدور مرقومهٔ مفتخرم نداشته اید و حال آنکه انتظارات چاکر غیر از این
بود همین مسئله را بهیچ چیز نمی توان حمل کرد مگر بکم سعادتی خودم با اینحال
هرچند از طرف ذیشرف عالی بذل مرحمت نشود چاکر از وظایف وحدود خود
تجاوز نکرده در عالم چاکری بمراسم خدمتگذاری و دعاگوئی وجود مبارک
جاهد و ساعی خواهم بود لیکن شرط بزرگی و آقائی حضرت عالی هم این است
که گاهی بوسیله از وسائل چاکر را قرین افتخار و مباهات فرمایند که سربلندی
این بنده فقط بسته به بذل مراحم و عواطف آن ابهی مقام میباشد عواطف بزرگی پاینده باد

پاسخ

نور چشم مکرم من   خط شریف که حاکی و مبشر سلامت احوال آن نور چشمی بود
واصل گردید و بر مراتب خوشنودی و مسرت خاطر افزود اینکه اظهار گله کرده
بودید که شما را از خاطر فراموش کرده ام خدا گواه است با مهر قلبی که
نسبت بآن نور چشم دارم هیچوقت از خاطر فراموش نخواهد شد اگر

غفلتی هم در ارسال مراسلات شده است بواسطهٔ عدم فرصت و کثرت مشغله
بوده است انشاء الله تعالی بعد از این اغلب اوقات مستقیماً بشما نامه مینویسم
و از سوقات این صفحات هم در موقع شما را محروم نخواهم گذاشت همواره
ترقی و تعالی و خوشبختی شما را از درگاه خداوند عالم خواهانم زیاده نگارش نمیدهم

تقاضای ارمغان

عزیزم   از اینکه بیخبر عزم سفر فرموده و بدون تودیع تشریف برده دوستدار
را با آنهمه عوالم مهر و محبت بفراق خودتان مبتلا داشتید و بعلاوه در این
مدت اقامت آنجا بهیچوسیله یادم نفرموده چشم انتظارم در راه گذاشتید
عرض و گله ندارم کنون که بسلامت مراجعت فرموده اید معلوم نیست که
چرا بنده را از سوقات اصفهان محروم داشته و کام دیگران را از حلوای محبت
خود شیرین و بزم آنان را از ارمغان رنگین فرموده اید در اینباب بهتر آنکه زبان
بربندم و بهمان محبت خالص آن دوست عزیزم قناعت نمایم که بهترین ارمغانها است ایام عزت بکام

نامهٔ دوستانه

آقای محترم چون کراراً در تلو مرقومات شریفه مرقوم میفرمودید که هرچه بکار بنده لازم شود عرض و تقاضا نمایم که بی مضایقه خرید و ارسال فرمایند این بنده تا بحال در مقام خواهش و تمنائی بر نیامدم لیکن حالا ضرورت و لزوم بنده را وادار کرد که در مقام استدعا بر آیم خاطر شریف مسبوق است که در اینجا فاستونی لباسی خوب یافت نمی شود لذا استدعا دارم که دو متر فاستونی مشکی اعلا ابتیاع و ارسال و قیمتش را هم معلوم دارید فوراً برات خواهد شد هرگونه فرمایشی هم راجع باینجانب داشته باشید مرقوم فرمائید که در انجام آن با کمال افتخار اقدام شود زیاده عرضی ندارم

پاسخ

آقای محترم نامهٔ شریفه که مبشر استقامت وجود عالی و ارجاع خدمت بخریداری پارچه لباس بود شرف وصول داد خود را خیلی سعادتمند و نیکبخت

میدانم که بعد از مدت مدیدی بنده را لایق خدمت مرجوعه دانسته و از طرف آن یگانه دوست عزیزم امری صادر شده با کمال تشکر از الطاف عالی دو متر فاستونی مشکی اعلا از قرار متری هفتاد ریال خریداری نموده با پست تقدیم داشتم امید است که مطبوع و مقبول خاطر محترم عالی افتاده و پس از این هر خدمت و فرمایشی داشته باشید بی مضایقه مرقوم فرمائید که در انجام و اجرای آن مساعدت و خدمتگذاری بعمل آید و از ارجاع اینگونه خدمات معلوم میشود که الطاف دیرینه سرکار عالی بر این بنده معطوف است ایام اقبال پاینده

در تقاضای اجارهٔ ملک

با درودهای شایان بعد از ادای وظایف بندگی و ارادت باطنی جسارت مینماید از قراری که مذکور گردید حضرت عالی در صدد اجاره دادن املاک خودتان بر آمده اید و در جستجوی یکنفر مستاجر معتبر و متدینی میباشید اینک با شرایطی که هم صرفه جناب عالی در آن منظور شده و هم در انجام اینخدمت حالاً و مالاً

کتابخانه

ضرری متوجه این بنده نگردد حاضرم که املاک حضرت عالی را اجاره نمایم در صورتیکه
باین شروط که در پیوست تقدیم میشود موافقت و تصویب فرمائید بنده حاضر
باین خدمت میشوم و هرگونه تأمین هم که لازم بدانید میدهم منتظر استکه از تصمیم
خود بنده را سریعاً آگاه فرمائید تا تکلیف معین شود بمراحم عالی امیدوارم

پاسخ

عرض میشود رقیمهٔ شریفه راجع باستجارهٔ املاک مخلص زیب وصول بخشید
از اینکه خود جناب عالی شخصاً داوطلب اجارهٔ این املاک شده اید با مراتب تدین
و صحت عملی که خاص آن وجود محترم است باید مخلص خود را سعادتمند بدانم که چنین
مستأجر معتبر و نیکنهادی که دارای همه قسم صفات حمیده است برای مختصر علاقهٔ مخلص
اظهار میل نموده بتمام مواد شرایط آن دقت نمودم صحیح و درست مرقوم شده
و انجام این کار موقوف بیک مجلس ملاقات جنابعالی است و در هر موقع که وقت
دارید تشریف بیاورید که بعد از مذاکرات لازمه اقدام در انجام آن شود نیابه زحمت است

تأسف از مسافرت

با تقدیم مراتب احترام شنیدم عزم سفر فرموده و دیار دیگر را در نظر گرفته اید:
میروی دامن کشان یار از من با دست و پا آه گر دستم نیاید که گیرم دامنت
خاطر مهر آثر شریف با مقام انس و الفت و مهر و محبت فوق العاده که بنده را با آن وجود مبارک است
بهتر آگاه استکه مهجوری از فیض خدمت و درک صحبت سرکار بر بنده چه خواهد
گذشت ای کاش که بیک وسیله این بنده هم میتوانستم در شرف خدمت
سرکار مسافرت نمایم ولی بدبختانه بطوری دچار محظورات هستم که قدم از قدم نمیتوانم برداشت
ناچار باید بدرد هجران سوخت و ساخت امانت سرکار را توسط حامل تقدیم نمودم امیدوارم
که این بنده را از خاطر شریف فراموش نفرموده گاهگاهی با مرقومات خودتان مفتخرم فرمائید ایام اقبالت بکام باد

پاسخ

عزیزم رقیمه شریفه که اظهار تأسف از مسافرت بنده و نگرانی خودتان در ایام مفارقت
فرموده بودید زیارت شد حقیقت این است که من هم چندان راغب

وشایق با بمسافرت نزده ونیستم اولیای دولت بنده را مامور ومجبور بعزیمت
نموده اند بدیهی استکه بر بنده هم مفارقت جنابعالی وسایر دوستان خیلی موثر واقع
شده چاره وگزیری نیست از خداوند توفیق میخواهم که بعد از انجام ماموریت بزودی
بزیارت حضور مبارک موفق شوم امانت رسید واز بروز التفات جنابعالی خیلی ممنون شدم

نامهٔ دوستانه

فدایت شوم یگانه دوست عزیزم آقای علی صفائی که در اخلاق حمیده خلاصهٔ
آدمیت و در افعال پسندیده سرمایهٔ انسانیت هستند و با این بنده کمال
دوستی ویگانگی را دارند باغی بتازگی ابتیاع فرموده اند که در وصف ونیکوئی مصداق
این اشعار واقع شده :

باغ آراسته چو باغ ارم بلکه بود بردل باغ ارم از غم آن درد والم
گوئی این باغ بهشت است که چو باغ بهشت بیغمی آمده در طینت خاکش مدغم
آتش از عکس شقایق چو شرابی در جام اندر آن گنبد گردون چو حبابی پرنم

صفهٔ ایوانش چون دل مردان مجرد پر نور وصحن بستانش در طیب هوا مانند
خاطر جوانان انباشته نشاط وسرور روز جمعه شما را بوسیلهٔ بنده دعوت باین باغ
فرموده اند استدعا دارم از نظر تکمیل سرور مجلس این دعوت را پذیرفته روز مزبور را
به بنده منزل تشریف بیاورید که در شرف خدمت جنابعالی باین دعوتگاه که منبع نزهت
وصفا است حضور بهم رسانیم ایام مراحم عالی مستدام

پاسخ

قربانت گردم نامهٔ مطاع راجع بدعوت باغ زیارت شد وبا این محامد
وصفائیکه در نزهت وصفای این باغ است مگر شخص بیروحی باشد که آرزومند
وراغب سیر وگشت واستنشاق هوای آن نباشد البته اشخاصیکه خود را نیکوکار
ومستحق بهشت میدانند از دل وجان سیر وگشت در این باغ مینوشان را آرزومند و
خریدارند امر مبارک با کمال منت اطاعت روز جمعه اول وقت شرفیاب حضور میشوم که
در خدمت جنابعالی از این فیض گرانبهائی بهره مند گردیم ایام دوستی ویگانگی پاینده وبرقرار باد

در تعریف خط طفلی

آقای محترم   بی شایبه و ریا جنابعالی را بوجود عزیز آقای عبدالله خان حفظه الله
تعالی که نونهال بوستان شرافت و کمال است تبریک و تهنیت میگویم قطع نظر از
اینکه نسبت باقران خود ماشاء الله معلومات علمی ایشان خیلی قابل تمجید است امروز یکصفحه
خط آقا سلمه را دیدم که در خوبی و زیبائی چون پر طاوس بود در بدو امر باور نکردم که این
خط از آن نور چشم باشد حضوراً امتحان نمودم و دیدم که گمان بنده بخطا رفته و
خط از خود شان بوده . معلوم است :

از آن پر هنر بی هنر چون بود   که آموزگارش فریدون بود   زیاده قربانت

پاسخ

آقای عزیزم   نامهٔ مهر و محبت آمیز که متضمن تعریف و تمجید از حسن خط و
کمال ربط بنده سلمه بود عز وصول داد اگرچه از زحمات او در امر تحصیل کمال
رضامندی را دارم ولی این تمجیدات زاید از اندازه جنابعالی نظر بالطاف

قلبی است که به بنده و بنده سلمه دارید و بمقتضیات عوالم دوستی رفتار میفرمائید گمان
میکنم که هنوز لیاقت اینهمه تمجیدات سامی نداشته باشد با این خیال از حسن نظر جنابعالی کمال
امتنان سامی دارم   ایام مراحم عالی پایدار و برقرار باد

در تقاضای شراکت

با تقدیم احترامات فائقه   بعد از طی مراسم خلوص و مودت لزوماً خاطر محترم سامی
متذکر میشود : یقین دارم تا یکدرجه توجه باین نکتهٔ مهمه داشته باشید که شخص هر قدر
تمول داشته باشد همینقدر که آن تمول وارد جریان معاملات نشود بمرور ایام بمصرف
مخارج عادیه رسیده رفته رفته تمام و معدوم خواهد شد این بنده مختصر تنخواهی دارم
که برای جلوگیری از فقر در فکر آن افتادم که با شراکت شخص معتبر و متدینی در مقام
معامله کسب بر آید چنین بوجود محترم عالی کمال اطمینان سامی دارم تقاضا میکنم که هرگاه
مایل بشراکت بنده باشید در ساعت و وقت معینی تشریف بیاورید که قراری در امر
شراکت داده بکسبی که مناسب و مقتضی باشد عاجلاً اقدام نمائیم بمراحم عالی امیدوارم

آستان قدس
کتابخانه هرندی کرمان

پاسخ

آقای محترم نامهٔ گرامی در تقاضای شراکت و اقدام در کار کسب وصول گردید راستی بنده هم از بیکاری بتنگ آمده مدتها بود در این خیال بودم از حسن اتفاق خیال جنابعالی و افکار بنده تصادفی نیکو کرده است حقیقة این تصادف را باید بفال نیک گرفت انشاء الله خاتمه اش بخیر و صلاح خواهد بود فردا عصر شرفیاب میشوم تا پس از مذاکرات لازمه قرارداد مقتضی در اینباب داده شود ایام عزت بکام باد

در اظهار تشکر

آقای محترم نمیدانم بچه زبان و بیان تشکرات صمیمانه خود را در مقابل شمول الطاف کریمانهٔ حضرتعالی تقدیم نمایم جز اینکه اعتراف بقصور نموده مادام العمر مرهون امتنان بشوم چاره و گریزی ندارم الحق طریقهٔ بزرگی و شیوهٔ مرضیهٔ خداوندگاری نسبت بزیردستان همین است که معمول فرموده اند.

از مرتبه دانی است که اینمرتبه داری ایزد ندهد مرتبه جز مرتبه دان را

وظیفهٔ ما بندگان جز فروتنی و اظهار تشکر چیز دیگر نخواهد بود زیاده جسارت است

پاسخ

آقای عزیز من نامهٔ شما را ملاحظه کردم و از اظهار قدردانی و حق شناسی شما مشعوف و ممنون شدم اینجانب باقتضای وظیفهٔ انسانیت خدمت بنوع خود را از فرایض میشمارم و هرگاه از دست بنده نسبت بیکنفر از همنوعان خدمتی که سبب راحت او باشد برآید قلباً مباهات میکنم و برا و هم منتی نمیگذارم و خود را هم تا ایندرجه سزاوار تمجید نمیدانم زیرا وظیفهٔ نوع بشر همین است که بکار یکدیگر برآید و انجام وظیفه نماید و بعد از اینهم اگر از من کاری که مستلزم آسایش خاطر و حصول منافع شما باشد ساخته شود بهیچوجه مضایقه ندارم در خاتمه توفیق شما را از خدا میخواهم

نامه در نصیحت

مکرم فرزند من سه چیز است که مایهٔ حصول شرافت و موجب مزید سعادت است اول احتراز از دروغ دوم اجتناب از مصاحب ناجنس سوم آنکه آنچه را که برخود نمیپسندی

بر دیگران نیز روا مدارید هرگاه مراقبت در این سه خصلت ممدوحه که در حقیقت
اصول علم اخلاق و تکمیل مراتب آدمیت است بنمائی از اخیار و بزرگان عالم
محسوب خواهی شد و نعوذ بالله اگر رعایت این سه فقره صفات پسندیده را
ننموده بسهل انگاری کنی بنای ارکان اخلاق و آدمیت خود شکست وارد آورده
و خیر دنیا و آخرت را از خود سلب نموده زیاده چه نگارش دهم و چه سفارش
کنم در خانه اگر کس است یک حرف بس است والسلام خیر ختام

پاسخ

قربان حضور مبارکت گردم دستخط عنایت آیت مبارک را که متضمن
سه فقره نصیحت بود زیارت نمودم مسلم است که با کمال افتخار نصایح
بزرگانه آن خداوندگاری معظم را آویزهٔ گوش هوش خود نموده در سایهٔ توفیق
حضرت باری و عنایت حضرتعالی موجبات شرف و افتخار خود را بحفظ و مراقبت این سه
نصیحت بزرگ فراهم خواهم کرد زیاده جسارت است

نامهٔ دوستانه

آقای محترم فرخنده ساعت و همایون موقع این بنده را وقتی است که
بتحریر عریضه و تقدیم ادای مراسم بندگی بخدمت ذی سعادت عالی مشغول میدارم و
این لحظه خود را خیلی خوشبخت و سعادتمند میدانم که تمام افکارم متوجه و معطوف
بآن وجود عزیز است و از این موقع سعادتمندتر هنگامی را میدانم که بفیض زیارت
حضور مبارک نائل و موفق شوم امیدوارم که وجود مسعود شریف جنابعالی همواره
در کنف لطف خداوندی از حوادث ایام مصون و محفوظ و مقرون بکامرانی
باشد اگر حال بنده را استعلام فرمائید رنج دوری و ملالت مهجوری از فیض حضور
عالی در زحمتم داشته است :

هر لحظه که بی تو میرود عمر　　مرگ است بنام زندگانی

مستدعی است از زیارت مرقومهٔ شریفه محرومم نداشته خدمت دوستان
عزیزم سلام بنده را امر بتبلیغ فرمائید　　زیاده جسارت است

پاسخ

آقای محترم   نامهٔ شریفه که در زیبائی خط و حسن عبارت بی نظیر بود رسید

شعر

مریزاد دستی که مردوستانرا   دوای دل و راحت جان فرستد

صمیمانه سلامت مزاج شریف را شکر گزاری نموده و مزید عمر و عزت آن وجود
مسعود را از حق سبحانه و تعالی مسئلت کردم از حالم استعلام فرموده بودید بلطف خداوند
و مهر شما سلامت و بفضل خداوند عالم توسن مرام رام و ایام بکام است
(چشم بد روزگار اگر بگذارد) فقط چیزی که باعث ملالت خاطر هست همانا
دوری و مهجوری از فیض حضور آن دوست عزیز است آنهم که باین زودی درک
این نعمت موفقیت را حاصل نمایم بطوریکه مرقوم فرموده بودید دوستان را
یکان یکان تبلیغ سلام نموده خودم مجال ندارم   زیاده براین تصدیع نمی دهم
اغلب وصول مراسلات را منتظرم   ایام اقبالت پاینده

در تقریظ

بعرض عالی میرساند   بزیارت و مطالعهٔ کتاب مستطاب بدایع که از نتایج افکار
و تألیفات بدیعهٔ جناب عالی است موفق و کاملاً مستفیض و بهره ور شدم
الحق این کتاب گرانبها ماهی است که اشعهٔ آن عالم فرهنگ را منور و نوگلی
است که رائحهٔ آن مشام ارباب معرفت را معطر ساخته است نمیدانم چه صنعت
بدیعی نسبت بالفاظ و معانی این کتاب بکار برده اید که شخص هرچه میخواند از
مطالعهٔ آن سیر نمیگردد :

اختر از چرخ فرود آری و پاشی بورق   گوهر از بحر برون آری و ریزی یکبار

از خداوند عالم توفیقات و تأییدات جناب عالی را خواستارم که بتألیف
این قبیل کتب عام المنفعه موفق شده و دایرهٔ فرهنگ را توسعه بدهید .

پاسخ

عرض میشود   نامهٔ عالی دایر به تقریظ تألیف این بنده عز وصول بخشید اگرچه

کتابخانه هرندی کرمان

این تألیف مختصر شایان این همه تمجید و تعریف نبود ولی از حسن ظن آن وجود
محترم کمال تشکر و امتنان را دارم و از خداوند توفیق و سعادت خدمتگذاری
ابنای میهن عزیز خود را خواهانم   ایام عزت و سعادت پایدار

در انتخاب مدیر

بعرض عالی میرساند   نظر بمراتب کمالات مادی و معنوی و محاسن اخلاق
صوری و باطنی که وجود محترم عالی راست هیئت محترمهٔ مشاورهٔ فرهنگ برای
مدیریت دبستان علمیهٔ فرهنگ جناب عالی را انتخاب فرموده اند اطلاعاً
خاطر عالی را متذکر است اگر مایل بقبول این امر هستید و مانعی ندارید صریحاً مرقوم
فرمائید تا خاطر محترم هیئت مشاوره را مستحضر دارد و اگر هم مانعی دارید اطلاع دهید

پاسخ

عرض میشود   از توجه مخصوص و حسن ظن هیئت محترمهٔ مشاورهٔ فرهنگ که
این بنده را لایق رجوع این خدمت دانسته اند کمال تشکر حاصل گردید و

خدمت بعالم فرهنگ مایهٔ افتخار این بنده است فردا انشاءالله تعالی شرفیاب
شده و پیشنهاد خود را تقدیم مینمایم   والسلام

نامهٔ دوستانه

دوست عزیزم تصدقت شوم   چندی است که جانم از آتش فراق در سوز و
طایر روحم بدام اشتیاق محبوس است
شب نیست کز مفارقت شمع عارضت   آبم ز دیده آه بکیهان نمیرود
نمیدانم چه اتفاق افتاده که بکلی ترک یادم داده و در آتش بیدادم نهاده اید
نه در ارکان ارادتم فتوری و نه در بنیان اطاعتم قصوری واقع شده که سزاوار این
همه بی لطفی گردیده ام (مکن مکن که نکوطینتان چنین نکنند)
مستدعی است که از سلامت وجود مبارک مستحضرم داشته و وقتی راهم معلوم
فرمائید که تشرف حاصل و از زیارت دیدار شریف حضرت عالی قلب محنت
آلود خود را تشفی دهم   ایام اقبالت بیزوال باد

آستان قدس
کتابخانه هرندی کرمان

پاسخ

قربانت شوم   خود را خیلی نیکبخت و سعادتمند شمردم که امروز بزیارت مرقومه شریفه نائل و فائز شدم   اینکه اظهار گله از عدم ایفای مراسم بندگی این بنده فرموده بودید :

عهد من با تو نه عهدیست که تغییر پذیرد   بوستانیست که هرگز نبرد باد خزانش

اگر در شرفیابی بغفلتی و در دعوت آن دوست عزیزم بمسامحه و مهلتی قائل شده‌ام بملاحظهٔ وقوع پاره‌ئی موانع بوده است والا سعادت و شرافت خود را کامل میدانم که بفیض زیارت حضور شریف مفتخر و بهره‌مند شده باشم .

خوشتر از هر دو جهان آنجا بود   که مرا با تو سر و سودا بود

انشاءالله تعالی فردا ساعت چهار بعد از ظهر شرفیاب خدمت با سعادت میشوم و حضور را قرار تشریف فرمائی جناب عالی را که منتهی آرزوی بنده است نیز به بنده منزل خواهم داد

ایام عزت بکام باد

نامهٔ دوستانه

آقای محترم،

خواب و بیداری من چون نگرم هر دو بلاست   آه از خواب من و داد ز بیداری من

از زمان مفارقت در ایام بیداری دقیقه از فکر و خیال سرکار غافل نبوده از محرومی فیض حضور دائم رنجور و در بحر اندوه مستغرق تا دیشب در عالم رؤیا بزیارت سرکار بهره‌مند گردیده و زبان بشکایت ایام مفارقت گشوده بودم سرکار هم دلجوئی و ملاطفت میفرمودید که ناگاه از خواب بیدار شدم چنان غم بر غمم افزوده که چیزی از هلاکم نمانده بود ناچار تسلی خاطر محزون را بتحریر عریضه قرار دادم امیدوارم که وجود عزیزت سلامت و خوش باشد مخصوصاً تمنی دارم که عاجلاً از شرح حالات خودتان و متعلقین و منسوبین گرامی مستحضرم دارید که جانم از انتظار بر لب است و روزم از مفارقت سرکار عالی سیاه‌تر از شب بمراحم عالی امیدوارم و بجواب عریضه در انتظارم

پاسخ

آقای محترم زیارت مرقومهٔ مطاع مایهٔ مفاخرت و موجب مسرت گردید اینکه بنده را مشمول عنایات خود داشته و اظهار اشتیاق بدیدار بنده فرموده بودید خدا گواه است که اشتیاق بنده نیز بزیارت حضور مبارک زیاده از آن است که از عهدهٔ توصیف برآیم ولی چه توان کرد که مقدرات الهی سنگ تفرقه درمیان انداخته است و دست بنده را از دامان وصال جنابعالی کوتاه ساخته باید صابر و شاکر بود و ابواب مکاتبه که نصف ملاقات شمرده اند بروی همدیگر مفتوح نمود ایام اقبالت بیزوال باد

نامهٔ تسلیت

آقای عزیزم در حیرتم چگونه دهم عرض تسلیت
بر حضرتیکه منبع اسرار حکمت است

با اینکه در خاطر حکمت مظاهر عالی روشن و واضح است که بهیچوجه وسائلی در دفع

قضا و دفع بلا در دست نیست و در وقوع این قبیل مصائب و ظهور این قسم نوائب غیر از تسلیم و رضا چارهٔ ندارد در این قضیه صبر و شکیبائی جناب عالی را از خداوند خواهان و ادامهٔ عمر سرکار عالی و سایر بازماندگان و توفیق طلب مغفرت برای آن مرحوم را سائل و آملم

پاسخ

آقای محترم از اظهار تسلیت و دلجوئی جناب عالی در این قضیهٔ مؤلمه که به بنده وارد آمده است منتها درجه متشکر و مزید عزت و سعادت وجود شریف عالی را از درگاه حضرت ذوالجلال خواستارم ایام عزت پایدار باد

نویسنده تمام شد انشاء جدید حسین چاوشی

آستان قدس

خاتمه

در قواعد سیاق

وآن مبنی بر دو فصل است فصل اول در ارقام نقدی

بدانکه ارقام را صور مختلفه است و اصول صور آن پنج مرتبه است اول از

یکدینار تا نُه دینار بدین صورت :

یه ع س لب ص ت یه یهه لت

دوم از ده دینار تا نود دینار بدین صورت :

عـ عشـ یسـ لبـ صـ سـ اهـ لسـ لسـ .

سوم از یکصد دینار تا نهصد دینار بدین صورت :

۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹،

چهارم از یکهزار دینار تا نه هزار دینار بدین صورت :

الف، اعه، ب، لب، صه، سه، اه، یهه، قده،

پنجم از یکتومان تا نه تومان بدینصورت :

ـ ـ ـ ـ ـ ـ ـ ـ ـ

یهه ـ یه ـ

و ماعدای اینها یا مفرد است یا مرکّب مفردات را صورت بهمین طور است مگر باندک اختلافی مثلاً از ده تومان تا نود تومان مثل ده دینار تا نود دینار است مگر اینکه دنباله ندارد بلکه آخر آن را بالا میکشند و خطّی در آن مرتسم می نمایند بدین صورت عـ و از صد تومان تا نهصد تومان مثل صد دینار است تا نهصد دینار مگر آنکه بجای علامت دوّم علامت کوچک یکتومان نویسند بدینصورت :

ـ ـ ـ ـ ـ ـ ـ

ـ ـ

و از یکهزار تومان تا نه هزار تومان مثل یکهزار دینار تا نه هزار دینار است مگر اینکه دو علامت

آخر آنرا موقوف دارند دنبالهٔ آنرا مستقیما مرتسم ساخته و شکل یکتومان در آن نویسند
بدین صورت [illegible]
تا نه هزار تومان و همکذا از ده هزار تومان در وسط ده تومان تا نود تومان
شکل یکهزار تومان نویسند باین صورت [illegible]
و از یکصد هزار تومان تا نهصد هزار تومان بدینصورت نویسند
[illegible] الی نهصد هزار تومان
امّا در مرکّبات از یازده دینار تا نود دینار بعلامت آخر در تحت عشرات
بدون نقطهٔ فاصله نویسند بدینصورت [illegible]
[illegible]
و قس علیهذا سایر ارقام [illegible]
[illegible]
چون با یکصد دینار و سایر ارقام آن مرتبه مرکب سازند در پهلوی آن مرقوم دارند

بدینصورت : [illegible]
[illegible] و با یکهزار دینار اگر مرکّب
شود در وسط آن مینویسند بدینصورت : [illegible]
[illegible]
[illegible] - و اگر با یکتومان و امثال آن مرکّب شود
یکتومان و امثال آنرا می نویسند باینصورت [illegible]
[illegible]
[illegible]
و اگر با ده تومان و امثال آن مرکّب شود بشکل یازده دینار و نظایر آن مینویسند
مگر آنکه دنبالهٔ آنرا بالا میکشند باین صورت :
[illegible]
[illegible] و قس علیهذا

(فصل دوّم در ارقام)

وآن بر چند قسم است : قسم اوّل در سیر بدینصورت :

۱ - ۲ - ۳ - ۴ - ۵ - ۶ - ۷ - ۸ - ۹ - یکچارک ۱۰ — نیم من

۲۰ — سه چارک ۳۰ —

قسم دوّم در من

قسم سوّم خروار است بدینصورت .

۱۲ —

۳۰ —

۳۵ —

۱۳ —

وقس علیهذا

«عناوین روی پاکت»

پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی

پیشگاه علیاحضرت ملکهٔ ایران

پیشگاه والاحضرت همایون

شاهپور شاهدختها والاحضرت

رئیس الوزراء رئیس مجلس شورای ملی وزراء سفرای کبار حکام وزرای مختار کفیلها و معاونین وزارتخانه ها و رؤساء ادارات مستقل رئیس و مدعی العموم دیوان تمیز و اشخاصی که سابقاً دارای مشاغل بوده اند کلیه تجناب و موقع خطاب جنابعالی

سرتیپ سرلشگر سپهبد تیمسار

از درجهٔ ستوان سوم تا سرهنگی : سرکار

سایر اشخاص از هر طبقه : آقا یا خانم

وزارت خانه : وزارت

ادارات : اداره

سایر عناوین از قبیل خان و میرزا کلی ملغی شده و استعمال آن قدغن است

«لغات و اصطلاحات جدیده مصوب»

(فرهنگستان ایران)

لغات راجع بوزارت خانه ها

اصطلاحات قدیم	اصطلاحات جدید	اصطلاحات قدیم	اصطلاحات جدید
ادارهٔ مباشرت ملزومات	کارپردازی	رئیس مباشرت	کارپرداز
راپرت	گزارش	کابینه	دفتر
پرسنل	کارکنان	ادارهٔ پرسنل	کارگزینی
رئیس پرسنل	کارگزین	رپوراتوار	فهرست
اندیکاتور	نماینده	ضبط	بایگانی
ضباط	بایگان	استامپ	نقش مهر
عایدات	درآمد	مخارج	هزینه
دارالانشاء	دبیرخانه	پاکت	پاکت
مرقومه	نامه	رابل	یادآوری
وارد	رسیده	صادر	فرستاده
شمیز	پوشه	کارتن	جزوه دان
دوسیه	پرونده	جواز	پروانه

«لغات مدارس»

اصطلاحات قدیم	اصطلاحات جدید	اصطلاحات قدیم	اصطلاحات جدید
دارالعلم	دانشگاه	فاکولته	دانشکده
مدرسهٔ صنعتی	هنرستان	مدرسهٔ متوسطه	دبیرستان
مدرسهٔ ابتدائی	دبستان	دارالمعلمین	دانش‌سرا
دارالمعلمات	دانش‌سرای دختران	دارالمعلمین مقدماتی	دانش‌سرای پسران
معلم دانشگاه	استاد	معلمین دانشکده	دانش‌یار
معلم هنرستان	هنرآموز	معلم دبیرستان	دبیر
معلم دبستان	آموزگار	محصل	دانش‌آموز
معاون معلم	دانش‌یار	پرگرام	برنامه
کلاس	دانشپایه	محصل هر قسم	دانش‌آموز
محصل عالی	دانشجو	تصدیقنامه	گواهی نامه
پست صحی	شفاخانه	مدارس	آموزشگاه‌ها
مدرسه	آموزشگاه	مدرسهٔ جدید	نوبنیاد
اعلان	آگهی	سؤال	پرسش

لغات مربوطه بشهربانی

اصطلاحات قدیم	اصطلاحات جدید	اصطلاحات قدیم	اصطلاحات جدید
نظمیه	شهربانی	پست	پاسگاه
تأمینات	آگاهی	تفتیش	بازرسی
محبس	زندان	مفتش	بازرس
محبوس	زندانی	تحقیق	بازجوئی
مستحفظ محبس	زندانبان	کنترل	بازدید
ادارهٔ پلیس	سرکلانتری	کنترار	بازبین
کمیساریا	کلانتری	تذکره	گذرنامه
کمیسر	کلانتر	سجل	شناسنامه
کشیک	نگهبانی	عوض کننده	پاس‌بخش
کشیکچی	نگهبان	علامت	نشانی
هیئت قراول	پاسداران	داکتیلوسگی	انگشت‌نگاری
قراول	پاسبان	مارک دژیتان	مهرانگشت
پلیس مخفی	کارآگاهی	انتروپونتری	تن‌پیمائی

آستان قدس ۵ کتابخانه فرهنگی کرمان

لغات راجع به قشون

قشون	ارتش	صاحبمنصب	افسر
ابهادران	اسواران	امیرلشگر	سرلشگر
جوقه	جوخه	فرمانده کل قوا	ارتشبد
وطن	میهن	نایب سرهنگ	سرهنگ دوم
بیرق	درفش	یاور	سرگرد
بیرق ایران	پرچم ایران	سلطان	سروان
بیرق نظامی	پرچم	نایب ۱-۲-۳	ستوان ۱-۲-۳
فوج	هنگ	معین نایب	استوار
رسد	دسته	وکیل اوّل	گروهبان یکم
مملکت	کشور	وکیل راست	گروهبان دو
ارکان حرب	ستاد ارتش	وکیل چپ	گروهبان سه
نظامی	سرباز	آنچه تغییر نکرده :	

سپاه - لشگر - تیپ - گردان - گروهان - گروه -
فرمانده - سپهبد - سرتیپ - سرهنگ - انتهی ۱۳۲۸

نویسنده حسین چاوشی

۱۹
۸

طهران

شرکت سهامی طبع کتاب
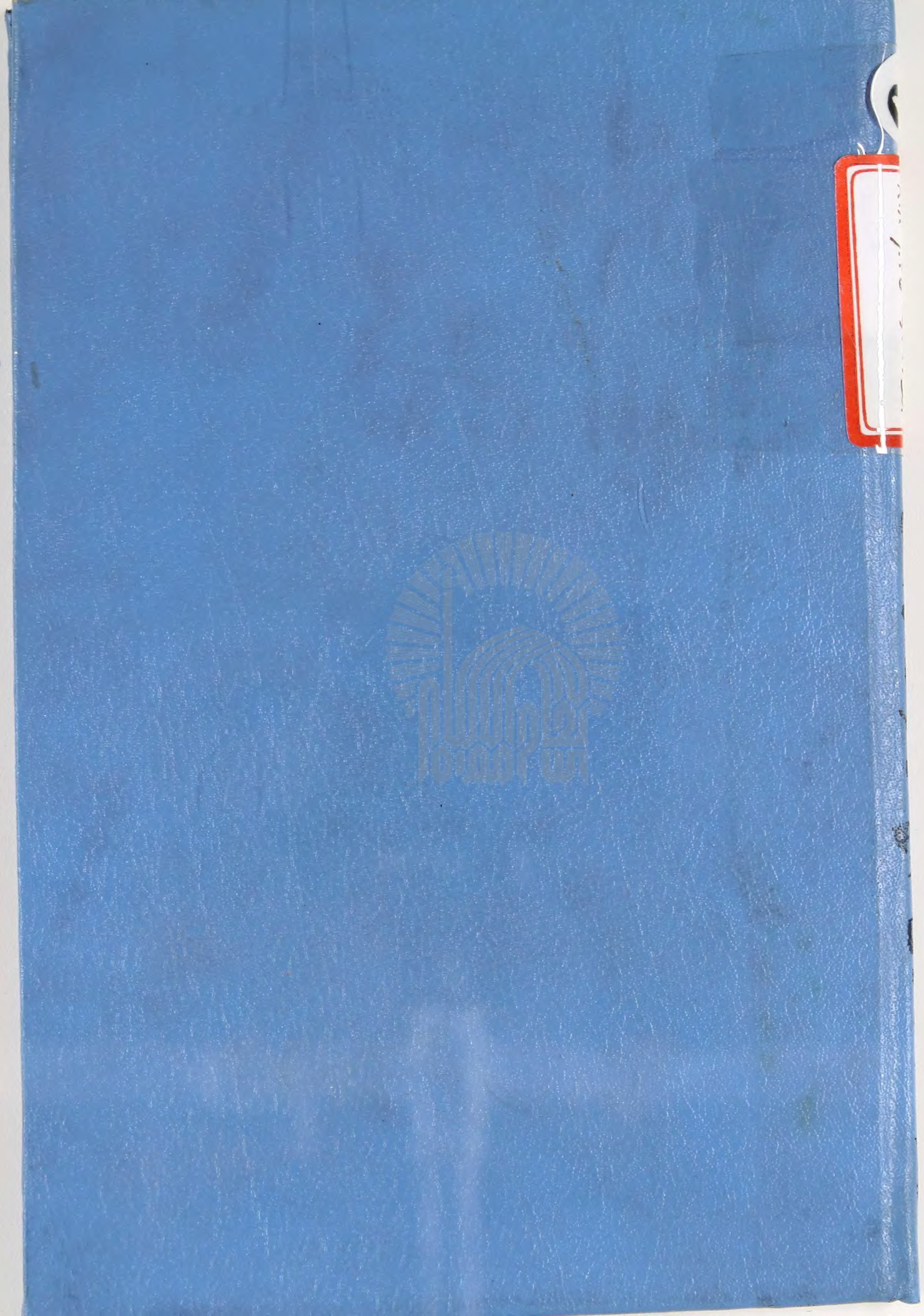
مهر پ... ت سازی
گلبهار کرمان
GOLBAHAR